

umno dopisunče, kar smiliš se nam da si tako neumen; misliš da župnika Vurkela samo v Dobju poznajo? To bi bilo sicer dobro za njega, pa poznajo ga po širokem, posebno dobro ga poznajo v Gornjemgradu, tam ko je dalj časa kaplanoval. Ponesrečena rodbina „Kolenc“, katero je Vurkelc v dosmrtno revščino pahlil, se ga gotovo še dandanes dobro spominja. Ali mislite, klerikalci in dopisuni „Slovenskega gospodarja“, da je svet na lumperije, katere je ugnjal Vurkelc v Gornjemgradu, že pozabil? Ako to mislite, se grozno motite, sicer smo pa pravljjeni iste še enkrat spraviti v javnost! Kaj pa je s tisto žensko, katera je pred par leti prišla k Vurkelu po škapulir, in sta bila zaprta v sobi; ali je bila ta ženska iz Gornjegrada, kjer je Vurkelc rekel; ali je bila Gretarca? Hocete, da Vam to tudi dokazemo? Ne bodo žlobudrali kakor dopisunče v „Slov. gospodarju“; kar pišemo upamo si tudi dokazati, ako ravno nismo nekje blizu Dobja doma. Medice cure te ipsum! Pa na svidenje.

Sladkagora. Dragi „Štajerc! Naš č. g. župnik Martin Krajnc popravlja naš dopis iz prve štev. „Štajerc“ v 3. štev. „Slov. Gospodarja“ tako smesno, da se je moral sam sebi smejeti. Med drugim piše: Laž je, da bi bili prišli v volilno sobo samo vaši odborniki, bili so tudi trije naši tamkaj. Potem pa zopet piše: Nismo natančno vedeli za mnenje naših treh glede osebe kandidata; torej se takrat ti trije niso ločili od naprednih. Ob takih priložnostih bi se moralo na klerikalce obesiti trakove „Marijinih devic“, da ne pride kaka pomota. Nadalje popravlja: Laž je, da bi bil šel jaz k vsakemu odborniku. Radi volitve posebej nisem bil pri nobenem. Res je, da sem se peljal dan pred volitvijo k cerkvenemu ključarju odborniku na izpreshod. Z njim pa smo bila radi volitve že davno dogovorjena. Torej ste že, č. g. župnik, davno agitirali in gotovo tudi takrat, da ste šli k drugemu, ker Vas je vabil ter da mu niste nič prigovarjali, no nekaj ste mu vendar le morali reči, sicer bi ga ne bili vabilni in za cuka imeli. Nadalje piše: Laž je, da bi si ne upal k nekaterim odbornikom; no tega pa ravno nismo videli, da bi se bile Vam hlače tresile, samo to, da šli niste in zanesljivo osebo poslali, kakor sami potrdite; kar pa je bilo obveščanja, pa je to bilo le agitiranje po našem mnenju. Vi pravite: Laž je, da bi bili zatožili našteti možje vsaki po 4 000 K.; o tej stvari pa vprašajte Vašega prijatelja Pongraca; on Vam bo povedal, da si je moral pri Franc Rupniku posoditi 2 000 K., svojih je pa imel tudi 2 000 K., ter založil 4 000, ko to izveste, pa le v „Slov. Gospodarju“ povejte, da je le res, da so morali denar založiti. Tudi ste pisali: Laž je, da bi se bilo pod svojim vedstvom prosjačilo posojila pri raznih zavodih. To je pa že preveč za Vas; zakaj pa niste „Štajercem“ dopisniku zanikali, da bi bili svoj pečat potrebovali; no ako ste tega potrebovali, je bilo menda le Vaše vodstvo! Napisled vprašate za patent na laži in obrekovanja. Tukaj Vam odgovorimo sledče: prečitajte pridno knjigo „Moraltheologie“, pa

boste že zvedeli, kdo sme lagati, obrekovati in več druga storiti v svoje stranke korist.

Iz Jurovec. (Mali uzmovič.) Krčmar Gomilšek je že večkrat opazil, da je 15 letni fant Miha Rožman iz Jurovec imel pri miznici opravka, v kateri ima denar spravljen. Ker pa je fant si vedno privoščil mastnega proleka in starega vina in sedel zmajev dolgo v gostilni, je dečka skrivaj opazoval. Komaj je bil sam, skoči kot maček k miznici, v kateri je denar in ga urno dene v žep. Ni imel več časa miznice zapreti, ko stopi krčmar in ga izroči v roke pravice. Mlad je počel, kaj še bo vse iz njega?

Novice.

Ponesrečena nadvojvodinja. Pri mestu Saybnš v Galiciji ponesrečila je nadvojvodinja Marija Terezija, soproga nadvojvode Karl Štefana. Zabavala se je namreč na ledu; pri temu je izdrsnila in padla tako nesrečno, da si je zlomila sprednji del kosti na čelu. Zdravniki so jo morali takoj operirati, da so odstranili kosce kosti. Upaj, da ji vrnejo zdravje.

Svetovna žetev. Ogrsko poljedelsko ministerstvo objavlja številke o svetovni žetvi leta 1911. V petih glavnih vrstah žitja se je v preteklem letu pridelalo 3.241 milijonov centov. Ker se je prejšnje leto pridelalo 3.566 milijonov, je torej za 325 milijonov manj zraslo. V naslednjem podamo številke:

	1911	1910	razloček
			milijonov centov
pšenica	960 60	995 54	- 34 94
rž	454 42	459 93	- 5 51
ječmen	354 64	362 69	- 8 05
oves	568 88	641 21	- 72 33
koruza	902 46	1107 50	- 205 04
Skupaj		3241 00	3566 87 - 325 87

Najbolj slabo svetovno žetev je opaziti torej pri koruzi. Leta 1909 se je vsega skupaj pridelalo 3510 in leta 198 3165 milijonov meterskih centrov. Potrebovalo se je pa v 3 letih po celotem svetu tele množine žitia:

	1911	1910	1909
			milijonov centov
pšenica	1009 37	970 40	933 80
rž	468 94	465 46	430 77
ječmen	365 87	355 37	361 40
oves	589 76	632 67	600 51
koruza	936 48	1025 42	994 79
Skupaj		3370 42	3449 32 - 3321 27

Pač velikanske množine, ki jih vstvarjata zemlja in — kmetova roka!

Živinoreja v posameznih državah. V listu „Stat. Jahrbuch f. d. Deutsche Reich 1911“ objavljen je zanimivi pregled o stanju živine v poglavitnih državah v razmerju s številom prebivalstva. Na vsakih 1000 prebivalcev odpade:

	konjev	govede	svinj	ove in kož
Evropa	110	329	163	465
Avtstria	60	333	164	92
Ogrska	90	299	230	353
Nemčija	67	318	341	119
Anglija	42	190	64	730
Danska	207	867	567	280
Holandska	56	290	148	104
Združ. drž. Am.	229	751	520	662

Iz teh številk je razvidno, da je Danska (Dánska) glede živinoreje najboljša.

Nova živinska kuga se je pokazala na Tirolskem. Imenujejo jo „Kälberruhr“ (driska telet). Povsod poginevajo teleta. Dosej je več kot 800 telet na tej kugi poginilo in bolezen se še vedno razširja.

Novo krompirjevo bolezen opazujejo na Francoskem. Povzroči jo malo mrčes („photorinaea Solanella“), ki leže svoje jajčke zlasti v krompir, kateri je že v kleti ležal. Profesor Picard, ki je to bolezen študiral, priporoča proti njej kajenje z žvepljenim vodikom (Schwefelwasserstoff). Baje se pa francoski kmetje tega sredstva še branijo, tako da se bolezen vedno bolj razširja in da uniči liki trsnih uši velike nasade. Ta krompirjeva bolezen se je iz Afrike zanesla. Ta krompirjeva bolezen se je iz Afrike zanesla.

V Švici so prepovedali psom repe in ušesa odrezati. To je pametno, kajti to trpinčenje vboge živali sploh nima nobenega pomena.

Prisomojena babnica. V Budimpešti je umrla te dni neka ženska Cobo, ki je glasom testimenta zapustila svojemu psičku 25.000 kron. Psiček je bil edino živo bitje, ki ga je pokojnica okoli sebe trpela. Koliko revnim ljudem bi se lahko s tem denarjem pomagalo!

Izseljevanje v Florido. Glede gospodarskih

razmer, ki jih je vpoštevati pri izseljevanju v državo Florida (Zjednjene države Amerike), se opozarja, da je Zahodna Florida vsled svoje pogoste peščene, suhe, deloma z ilovnatimi plastmi prešnjene zemlje, koje obdelovanje zahteva velikega truda in obile gnojivte, v poljedelske svrehe le malo pripravna. Ondot nahajajoča se redka industrija je v rokah domačega prebivalstva in daje komaj temu zadostnega dela. Dasi so gospodarske razmere v Vzhodni Floridi v obči nekoliko ugodnejše, so vendarle male koristi in življenske možnosti, ki se sploh v državi Florida nudijo našim izselnikom.

Odpravljeni prazniki. Znani odlok papeža Pija X. „Supremi disciplinae“ z dne 11. julija 1911 stopa zdaj polagoma v veljavo; goriški nadškof ga je že razglasil in uveljavil. V zmislu tega odloka se odpravi sledeče praznike: 1. Svečnika ali Darovanje Gospodovo (2. februarja). — 2. Oznanjenje Marije Device (25. marca). — 3. Rojstvo Marije Device (8. septembra). — 4. Velikonočni pondelek. — 5. Binkoštni pondelek. — 6. Sv. Štefana dan (v Božiču). — 7. Sv. Jožef, se ne boda več praznovan dne 19. marca, temveč v nedeljo po 19. marcu. 8. Vsi drugi prazniki, katerih je še 9. ostanejo i zanaprej. — Razlogi, ki so papeža dovedli k tej odpravi omenjenih praznikov, so m. dr.: gospodarsko oškodovanje trgovine in prometa vsled prevelikega števila praznikov; oškodovanje delavcev, ki vsled praznikov mnogo zaslužka izgubijo; vedno večja draginja; onečaščenje praznikov po gostilnah itd. Prazniki, ki so tudi pri nas odpravljeni, veljajo torej za navadne delavnike, na katerih ni greh delati in ni treba v cerkev hoditi.

Iz Spodnje-Štajerskega.

Štajerski deželni zbor.

Tudi seja z dne 25. januarja ni prinesla odločitve. Bila je zaključena, predno je prišel deželni zbor do razprave prevažnega dnevnega reda. Spravna pogajanja še niso bila končana. Zaradi tega tudi še nismo mogli telegrafičnim potom uspehl teh pogajanj in splošni položaj v zadnjih številki naznaniti. Tako se je vsled krivde politično zagriženih slovensko-klerikalnih poslanec zopet dragoceni čas in dragoceni denar ljudstva brezuspešno zapravljalo. Ravn v tej seji so slovensko-klerikalni poslanci predložili celo vrsto predlogov, s katerimi se bodejo zopet pred svojimi nevednimi volilci hahali. Nekaj teh predlogov je celo nujnostih. To je brezvestna igra in nesramna špekulacija na neumnost ljudi. Kajti klerikalni prvaki obstruirajo iste predloge, katere so sami stavili! Zdaj predlagajo to ali ono, kar bi bilo morda potrebno in koristno in ko hečejo drugi poslanci o zadevi razpravljati, ko bi bilo treba o predlogu sklepati, nastopijo klerikalci zopet z obstrukcijo in ne dopustijo hladnokrvno ne razprave ne sklepanja... Ali ni to politična lumperija najgršje vrste?

— V zbornici sami se je na tej seji uredilo razne odseke, izvili so načelnike in njih namestnike in sprejelo za razpravljanje razne predloge.

* * *

Zopet en teden „pogajanje“, baratanja in meštarjenja! Položaj v deželni zbornici še vedno ni rešen in čeprav se je sicer že skoraj sleherno upanje izgubilo, poskuša vlada še vedno, doseči delozmožnost zbornice. C. kr. namestnik ima sicer že dovoljenje za odgovolitev vodnosa in razpust deželne zbornice v žepu. Ali tega resnega koraka nočje preje napraviti, dokler niso zadnji upi po šumeči Muri splavali... Tako bodo prihodnji torek zopet seja deželne zbornice, na kateri se bodo pač končno videlo, ali je mogoče, s sedanjimi poslanci delati ali ne! — Velikanska je odgovornost, ki si jo nalagajo slovensko-klerikalni poslanci s svojo brezvestno obstrukcijo. Verujemo, da se čuti mladi kaplan dr. Korošek kot junaka, ako vidi, da je gospodarski razvitek cele dežele odvisen od njegove zagriženosti glave. Ne verujemo pa, da bi si znal ta duhovnik „svete“ politike in pridigar nekrščanskega sovraštva predstavljeni, koliko revščine, gorja, bede in trpljenja, koliko izgubljenih kmetskih eksistenc ima slovenska obstrukcija

Gotovo govejo juho
najboljšega okusa dajo

MAGGI JEVE
kocke

à 5 h

Pazite natanko na ime MAGGI in varstveno znamko križeva zvezda. Druge kocke ne izvirajo od firme MAGGI.

891

na vesti. To ne premisli ošabni kutar, še manj pa premislijo to Piški, Novaki, Terglavi in ednaki modrijani, ki so le nekaka skupina „lajbknehtov“ dra. Korošca . . . Več kot 18 dñi je zdaj že zopet deželni zbor skupaj in še vedno ni na jasnu, je-li bode zamogel delati ali ne. Teh 18 dni je torej po slovensko-klerikalni krivdi zapravljenih. In to košta denar! Le na dijetah za zunanje poslance se je v teh 18 dñeh izplačalo 16 500 kron. K temu pridejo še dijeti graških poslanec, ki znašajo najmanje 4000 kron. Nadalje pride na potnih troških in povrnilih čez 1000 kron, za sluge, razsvetljavo in kurjavjo dvorane, za tiskovine in štenografe okroglo 10.000 kron. Stvar stoji torej tako: **Niti trohice koristnega dela ni storil deželni zbor v teh 18 dñeh, ker slovenski klerikalci niso dopustili dela.** Pač pa se slovenski poslanci niso branili jemati denar. Vsled slovenske obstrukcije se je v teh 18 dñeh zapravilo skupaj 31 tisoč kron krvavega ljudskega denara . . . Ljudstvo, kaj praviš k temu?

* * *

Vboga „Sloga“! Nam se ta listič res smili, kjer dela tako krčevite poskuse, da bi si obdržal življenje, ko je vendar že davno smrti namenjen. V Ljubljani se je „Sloga“ napihovala, kakor znana tista žaba, bi je hotela doseči volovo velikost, pa je končno vsled samega napihovanja počila. Nikdo je ni vpošteval, ne liberalci, ne klerikalci, ne Nemci, ne Slovenci. Vsi so se njenim srednjoveškim nazorom smeiali. Potem se je hotela „Sloga“, ki je bila v prvi vrsti „lajbžurnal“ hofrata Ploja, v Celje preseliti. Ali celjski narodnjaki so sami dovolj bankerotni, tako da ne potrebujejo še drugih bankerotnih podjetij. In pokazali so ji s polenom vrata. Kaj zdaj? V Ljubljani „Sloga“ niso več hoteli, v Celju je niso hoteli, v Mariboru tudi ne. Kaj zdaj? Dolgo so „Slogini“ modrijani premišljevali, ali končno so vendar sklenili, da ostanejo na Kranjskem. In odpotovali so v neko tiskarnico na Krškem. Tam tiskajo zdaj „Slogo“. Zanimivo je pa to, da je zdaj sploh nikdo več ne mara. Celo tisti ptujski „Plojaši“, ki so jo ustanovili in vstvarili in napolnjevali z največimi neumnostmi in njene dolgove plačevali, — celo ti „slogaši“ so se zdaj „Slogi“ izneverili in je ne marajo več . . . Liberalci je torej ne marajo, klerikalci tudi ne, „slogaši“ ne in — edino mi „Štajercanci“ imamo „Slogo“ radi, ker nam dela toliko zabave in ker je prava podoba zmedenosti v slovenski politiki. Čujemo, da bode „Sloga“ na pustni dan posebno številko izdala. To bi bilo vsekakor potrebno, kajti bilo bi — primerno!

Dobil jih je! Iz Slovence-Građaca se poroča: Znani tukajšnji prvaški Jaka je doživel že mnogokrat kaj neprijetnega, ker hujška vedno proti vsem, kar je naprednega ali nemškega. Pred kratkem pa jo je posebno hudo skupil. V neki gostilni sta sedeli dve ženski in se mirno z drugimi gosti zabavali. Kar nakrat vstopi Jaka, poln rujne kapljice iz svoje branjerje. Pričel je seveda takoj psovati in je na nesramni način ozmerjal ženi. Ali te dve ženi sta Jakeca prijeli, čez mizo položili in prav pošteno pretepli . . . Oj majka Slovenija, kakšna sramota!

Podpora za okraja Celje in Možirje. Kmetijska družba in kmetijske zadruge na Štajerskem so delale na vse moči, da dosežejo za vboge kmete v celjskem in možirskem okrajju, ki so bili po lanski suši tako težko oškodovani, nekaj državne podpore. To se jim je tudi posrečilo. Ministerstvo je dovolilo v ta namen 160.000 K podpore za nabavbo in razdelitev krme ter strelje . . . To je pametno gospodarsko delo. Slovenski poslanci pa se pehajo za brezplodnimi političnimi hujškarijami, medtem ko ljudstvo v revščini umira!

Občinska šparkasa v Ormožu sklenila je na seji direkcije z dne 9. januarja, da vpelje v svoji pisarni nedeljski počitek. Pisarna šparkase je torej odslej v nedeljah zaprta.

Požar. V Ferlični pri Rogatcu pogorela je hiša posestnika Jožeta Bele. Komaj da so si prebivalci svoje življenje rešili. Vse drugo je zgorelo. Škoda je za 4.000 K, posestnik je le za 1.000 K zavarovan.

Zaprli so v Mariboru iz ječe v Wiener-Neustadt pobeglega tata Janeza Jiriček. Našli so pri tem nevarnem zločincu mnogo tatinskega

orodja. Istotako so zaprli v Mariboru deklo Mario Ribič iz sv. Petra, ki je že petkrat zaradi tativne predkaznovana.

Zanemarjeni fantje. V sv. Kangoti pri Kočnjicah so fantje Juri Spile, Anton Vivod in Anton Hren v cerkvi božjo službo motili, kadili, ugašali sveče in uganjali druge take bedarje. Poredneži se bodejo imeli zaradi motenja vere zagovarjati.

Neprijetno presenečenje je doživel fant Anton Parkert pri Brežicah. Prišel je ponoči k oknu svoje ljubice in je trkal. Ker mu nikdo odprl ni, razbil je eno šipo in šel v sobo k postelji. Ali v postelji je našel očeta ljubice, ki ga je s hlačnim jermenom pošteno pretepel. Potem je prišel blapec in vrgel fanta iz hiše. Drugi dan je moral Parkert v bolnišnico, kajti imel je na glavi smrtnonevorno rano. Preiskava bode dognala, kako je ta rano pridobil.

Ustrelil se je v sv. Jerneju pri Vranskem posestnik Anton Plik. Vzrok samomora ni znan.

Otok v pištola. Šolar Jožef Zabl iz Rogatca igral se je s pištolo, ki se je nakrat sprožila in je otroka na levi roki težko ranila.

Razmesarjenega mrlja neznanega mladega moža so našli na progi Otični. Bržkone se gre tu za kakšnega samomorilca.

Pazite na deco! Posestnik Martin Koprivc pri Brežicah je šel v cerkev in pustil svojega 6 letnega sinčka samega doma. Otrok se je pričel z užigalicami igrati in nakrat je pričelo goreti. Pogorela je hiša in gospodarsko poslopje, pohištvo, krma itd. Škoda je za 5.000 K in nesrečni posestnik ni zavarovan.

Žilo prerezal si je v Podgorju posestnik Franc Prednik. Ko je kralj svinjo, mu je namreč nož izdrsnil. Ranjen je smrtnonevorno.

Rudarska smrt. V Trbovljah padel je rudar Franc Kranjc v 30 metrov globoki šaht. Nesrečnež je bil seveda takoj mrtev.

Čudna smrt. 7 mesečni otrok posestniške hčerke Marije Kumer v Kotu pri Konjicah je umrl na čudni način. Sumi se, da je umrlo dete nasilne smrti. Preiskava bode resnico doznala.

Nenadzorovani otroci so se igrali pri tovarni cinka v Gaberju. Šolar Franc Jošt je padel pod nekega „hunta“; bil je tako težko ranjen, da so ga morali v bolnišnico odpeljati.

Ogenj — ena oseba zgorela. Iz Polenšaka se nam poroča: Dne 24. januarja zutraj je nastal ogenj na Polenšaku. Ogenj je vpepel gospodarsko poslopje, v katerem je bil viničar Jožef Novak. Nesrečni Novak našel je tudi sam smrt v plamenih. Bil je tako sezgan, da sploh ni bilo več videti, je-li to telo človeškega bitja ali ne. Glava mu je popolnoma odgorela. Bog daj duši mir!

Ustrelil se je v Ptiju davčni oficial Bortsch v svoji pisarni. Zadel se je tako dobro, da je bil takoj mrtev. Vzrok samomora je iskati v nekaterih nerodnostih v službovanju. Pokojnik bi je sicer jako trezen in soliden človek.

Družinska žaloigra, ki se je pred kratkem v Ptiju dogodila, našla je zdaj svoj žalostni konec. Kakor znano, je kavarnar Kossär iz ljubomornosti streljal na svojo ženo, na svojega ljubkega 4 letnega sinčka in na-se. Zdaj je Kossär, ki gotovo tudi duševno ni bil zdrav, v bolnišnici v Gradcu umrl. Istotako je nesrečni deček moral izdihnil svojo nedolžno dušo. Edino soproga živi, pa tudi ona je hudo ranjena.

Uboj. Pri nekem plesu v Školi prišlo je med tanti in slučajno navzočimi vojaki do prepira. V pretepu pa so pričeli vojaki s puškami ojstro na fante streljati. Anton Horvat iz Pongerc je bil tako hudo ranjen, da je v bolnišnici umrl.

V Savinjo skočila je zaradi nevezdravljive bolezni pri Celju zasebnica Elvira Schmidt. Potegnili so pač še živo iz vode, ali v bolnišnici je izdihnila.

Iz Koroškega.

Koroški deželni zbor deluje redno naprej. O sejah prinesli bodoemo zopet daljše poročilo v eni prihodnjih številk.

Bilčovs (Ludmannsdorf). Piše se nam: Tukaj ustanovil je župnik društvo imenovano „Bilka“, ki ima baje namen, priskrbeti mladini poduk in zabavo. Kolikor poznamo kleriklje, gre se jim pa v resnici edino zato, da izrabljajo mladino v svoje namene in da jo hujškajo proti

vsemu, kar misli napredno ali svobodno. S tem se meče nemir in preprič v občino in celo v posamezne družine. Starši naj torej natanko premislijo, predno dovolijo svojim otrokom vstop v to prvaško društvo. Nahujskani otroci se obračajo končno tudi proti lastnim staršem. Ko se požar brambo ustanovilo, so se klerikalci takoj proti nje obrnili in celo v celi deželi znani slaboglasni Serajnik je proti nje agitiral. Za državo pa, v katerem se bode le mladino hujškalo, so črnubi takoj navdušeni. Baje se boda v tem prvaškem društvu tudi telovadilo. Torej bodoemo v bodoče takaj tudi „čuke“ imeli. Kdo neki bode „oberčank“?

Iz Bistrice in Rožu nam poročajo: V nedeljo, 21. januarja, priredila je prostovoljnega pozarne brambe v Svetah, ki ima zaradi nabave raznega potrebnega orodja precej dolga, pri „Adamu“ veselico s tombolo. Obiskana je bila ta veselica takoj dobro, da se je doseglo čistega dobička za K 268 —. Ta lepi uspeh nizahvaljuje edino domačinom, ki so seveda vsi kljub njemu pripomogli, temveč tudi prijateljem požarnih zahvale iz drugih krajev, za kar se izraža pet vsem tem potom najiskrenješo zahvalo.

Kaplja na Dravi. Uredništvo „Štajerca“. Na podlagi § 19. tiskovnega zakona z dne 25. oktobra 1868 Art. II. tirjam da objavite slednje stvari popravek članka iz Kaplje na Dravi, ki je ga prinesel „Štajerc“ v štev. 3. z dne 21. januarja 1912 (1) Ni res, kar pišete o Winklerjevem daru (Stiftung): „Obresti tega denarja hznašajo na leto 88 K 20 v. (osem in osmedeset prej kron 20 v.) 2) Ni res, da kdo ostanek obresti v „haržet“ vtakne, ker pišete: „Ali tudi tisti nezavodni listek kažejo, ki ostanek obresti v „haržet“ vtaknejo!“. Resnica je temveč, da se mora letos nekaj več razdelilo med uboge, kakor bi se imelo in obresti znašajo. Župnijski urad na dravi dne 23. januarja 1912 V. Limpnatu župnik.

Kotmarovas. Piše se nam: Kakor po vedupnjih so tudi pri nas ustanovili Marijino zadržujo. Sicer je preje ni bilo, a ko je privaren letoral I. Ebner za župnika, ustanovil je hitro to družbo. Ker je bil mož fejst in zauber ter je znal sladko govoriti, se je prikupil marsikater hote dekleti. Podučeval je tudi cerkveno petje in sicer dekleta skupaj s fanti, včasih v župnišču, Julij včasih pa po privatnih hišah. Tolikokrat so šli sredni noči domu. Splošno se sodi, da mladje s fantje in dekleta niso molili, ko so šli domu. Kmalu se je pričela ljubezen med posameznimi kepari in — župnik Ebner ni znil niti besedice pari. V neki hiši sta bili dve res pobožni deklici. Tam so cerkveni pevci cele noči peli in plesali in to celo v prepovedanem času; zdaj bosta potestali deklici matere. . . In takih slučajev je še več.

Prepe ste imele zlate dni,
Pele ste cele, cele noči!
Zdaj pa boste urce štele,
dete v ziboljki imele... Haha.

Rožek. Piše se nam: Kakor že nakratko poročamo, zmagali so pri občinskih volitvah novo sestavljene občine Rožek (Rösgg) naprednjaki v vseh treh razredih. Krasna je ta naša zmaga. Prevrgli smo panslavistično prevzetnost. Boj je živel vroč, zmaga pa ravno zato še lepša. Izvoljeni vam so slednji gospodje: V 3. razredu: Martin vino Koschat, P. Hafner, Joh. Kullnig in Joh. Kanster (kot odborniki), P. Kleber in Al. Kullnig (kot namestnika). — V 2. razredu: Fr. Seidl, Jos. Adamitsch, Gr. Katnig in Jos. Widmann (kot odborniki), Joh. Kleinberger in Fr. Steber (kot namestnika). — V 1. razredu: dr. J. Tobisch, Anton Bernold, Ferdinand Nagl in T. Eghartner (kot odborniki), Joh. Tscheck in Leop. Leuthner (kot namestnika). — Več kot tri leta je ta boj trajal, ki ga je peljala nova občina za svojo čast. Ravno v zadnjem času so moralni naši napredni možje mnogo delati in skupaj držati. Kajti prvaški nasprotniki so delali z najgršimi nepoštenimi agitacijskimi sredstvi. Pa je le poštenost zmagala. Čestitamo še enkrat prav prisrčno naprednim volilcem, katerih klerikalna sila nikdar ne bode premagala!

V Borovljah praznoval je g. Jos. Weronig te dni svoj 90 letni rojstni dan. Vključi visoki starosti je še krepak in zdrav. Vremenu možu želimo še mnogo leti zdravega življenja!

Št. Danijel pri Pliberku. Po našem okraju je začelo precej smrdeti. Novice so raztrošene

in oblast sega svoje roke po nekem farškem politikijočem poskakunu. Vančej je že pobusal svoja kopita, ker je dobro vedel, da se podrtina ne pusti več popraviti. Poskakun se pa skriva za hrbot nekaterih v celi stvari nevednih in hoče še dalje begati vbogu ljudstvo. To pa pravku ne bode pomagalo nič, resnica pride in vrček črnuelna se bo razil v kratkem času, pa ne v korist ljudstva, ampak v škodo. Kako se bo kaj sukal Vančej, ko bo slišal zapeti trombento resnice? Seveda bodo prišli vsi črnuhi, da bi ljudstvu vse prikrili ter peska v oči natrosili; celovški „Šmiruhl“ bo igral svoj prvaški „valcer“, a vse to ne pomaga nič! Ja ja, poskakunček, zapomui si: Der Krug geht so lange zum Brunnen, bis er bricht . . .

Pozor pred črnimi berači! Znano društvo sv. Jožefa („St. Josephbrüderschaft“) razpoljuje zopet koroskim občinskim predstojnikom pisma, v katerih fehta za podpore. To je predzrostnost, ki sega že do neba! Koroški klerikalci so vbogo ljudstvo že za milijone kron oropali in zdaj hočejo v časih največje bude zopet lačnim kmetom kožo čez ušesa potegniti... Sram vas bodi, črni berači!

Umrl je v Vrbi župan g. Ernst Ulbing. L. m. z!

Smolo je imel hlapec Jože Tomšič v Beljaku. Najdel je namreč denarnico, ki jo je neka gospa izgabila. V denarnici je bil tudi loterijski listek, na katerega je padla amba. Ko je hotel hlapec ambo dvigniti, so ga policaji pripeli.

Mrtvega našli so ob Dravi v bližini Rožeka neznanega 65–70 letnega moža. Dosej še ni pojasnjeno, je li se je zgodila nesreča ali samomor. Tudi še mrljica ne poznajo.

Svinjar. V bližini Doberleva so zaprli hlapca Franca Lošekar zaradi nenavnosti proti naturi in ker se je težko zagrešil nad nekim 4 letnim otrokom.

Zlato poroko praznovala sta v Sniserlachu zakonska Johan in Otilie Gaiber. Mož je 80 let star. Čestitamo!

Nasilneža. V Wolfsbergu so zaprli nekega Mihaela in nekega Krešica, ki sta na javni cesti hotela nekega fanta oropati.

Iz podstresja padla je v sv. Danielu dekla Julijana Grazer. Nesrečna je bila takoj mrtva.

Pobegnil je v Celovcu praktikant G. S., ko je svojemu gospodarju 520 K denarja poneveril.

Zaprli so v sv. Rupretu pri Celovcu nekega Engelberta Schörghofer zaradi raznih sleparji.

Ukradel je v Celovcu neznani tat slikarjevi soprogi Puschning zlato uro za 60 K.

16 lisič so zastupili v kratkem času v občini sv. Martin pri Beljaku.

Prošnja.

Bodite tako dobri in dajte

v bogim pticam

živeža! Saj vidite, da je huda zima; povrnile vam bodo po leti tisočkrat! — Imejte tudi z vino usmiljenje, da ne bodo v zimi trpele; dajte s tem lepe izglede o milosti, posebno otrokom!

Po svetu.

Sreča. Poštni sluga Leopold Mayer in njegov sin sta bila tako revna; a čez noč sta postala dediča premoženja, ki znaša čez 6 milijonov krov. Velikansko to premoženje je zapustil neki sorodnik, ki se je pred 30 leti izselil v diamantne rudnike južne Afrike.

Volkovom v žrelo. V Karpatah nastopajo letos vsled hude zime volkov prav predzročno. Pred kratkim so napadli neko krstno družbo, ki se je na saneh peljala od krsti domu. Da si svoje življenje rešijo, vrgli so

ljudje novorojenčka volkovom v žrelo. Otrokova oča je zblaznil. Uvedla se je sodnijska preiskava.

Prst božji? Tako bi rekli klerikalni listi, ako bi se sledčeti slučaj naprednjakom dogodil. Začasa zadnjih državnozborskih volitev na Nemškem peljali so se namreč štiri politikijoči duhovniki na neki shod. Pri Würzburgu so se konji splašnili in so voz prevrnili. Dva duhovnika sta bila takoj mrtva, ostala dva in kučija pa so težko ranjeni.

V blaznosti ustrelila je v Detmoldu neka delavka svoje 4 otroke in se potem sama težko ranila. Peti njen otrok je bil v šoli in je na ta način utekel krvavi usodi.

Krvavi dogodek pred sodnijo. V mestu Marseille tožila sta dva advokata nekega trgovca. Ko se je sodba razglasila, po kateri je bil trgovec obsojen, vzel je ta revolver iz žepa in je ustrelil oba advokata ter potem še sam sebe. Vsi trije so bili takoj mrtvi.

Nezgoda v žoli. Vslel velikega snega se je podrla šola v vasi Golonov na rusko-sleziski meji. 4 otrok je pri tej nezgodi svoje življenje izgubilo, mnogo pa jih je bilo težko ranjenih.

P. n. inzerentom!

Znana je priljubljenost in razširjenost našega lista, ki je največji in najcenejši slovensko pisani tednik. Gotovo ima tudi največjo naklado. Vsled tega je umevno, da se „Štajerc“ kot inzeratni list najbolje obnese. Največje firme postale so že z velikim uspehom naši inzerenti. Z novim letom smo inzeratno tarifo nekaj spremenili. Razni vzroki pa so nas zopet prisilili, da opustimo računanje inzeratov po vrsticah in da vpeljemo računanje po prostoru, kakor je bilo že preje v navadi. Odslej velja za inzerate sledičata tarifa:

1 stran	kron	80—;
1/2 strani	"	40—;
1/4 "	"	20—;
1/8 "	"	10—;
1/16 "	"	5—;
1/32 "	"	2 50—;
1/64 "	"	1—.

Pri večkratnem inzeriranju in pri večjih naročilih veljajo seveda še posebne določbe z večjimi popusti.

Prosimo p. n. inzerente, naj nas blagovolijo i zanaprej počastiti s svojimi prijaznimi naročili!

Uprrava „Štajerca.“

Gospodarske.

Debelia in drobna jajca. Vsakdo redi najrajiš take kokoši, katere nesejo debela jajca, ker se taka dražje prodaja. Vendar pa je treba pomisliti, da take kokoši, katere nesejo debela jajca, jih znesejo veliko manj od tistih, katere nesejo drobna jajca. Tudi imajo prav debela jajca primerno več vode v sebi od drobnih in lupine prvi so težje od lupin drobnih jajc. Glavni del jajca je rumenjak ali črnjak in ta je v drobnih jajcih primerno večji od rumenjaka debelih jajc. 50 gramov težko jajce ima večinoma 8 gramov težko lupino, 70 gramov težko kokoško jajce pa ima praviloma 9 gramov lupine. Rumensjak 50 gramov težkega jajca tehta po prečni 17 gramov, oni 70 gramov težkega jajca pa okoli 21 gramov. Beljaka je v 50 gramov težkem jajcu pri 26, v 70 gramov težkem pa pri 40 gramov. Drobnejša jajca so v obče okusnejša od debelih, v katerih je primoroma več beljaka, pa tudi več vode, kakor v drobnih.

Kako naj se ravna s konji, da so že leženčničem vlaku privadijo. Nič težkega ni konje navaditi na šumenje leženčnice. Konja postavi vselej tako, da bo vlak videl že daleč. Vajeti drži precej rahlo in pusti, da vlak pojde mimo. Navadno imajo vozniki to napako, da konje tako postavijo, da ne vidijo vlaka. Konji silijo le šum in hočejo ubežati. Voznik pa pri tem navadno konje še tepe, dokler mu popolnoma ne zdvijojo, razbijajo voz in še sebe poškodujejo. Konj misli, da vse tepenje, bolečine in poškodbne prihajajo od leženčnice in ni čudno, če se potem boji vsakega vlaka. Jerdec ravno tako napačno ravnajo. Če se konj kaj ustrasi in skoči v strand, zbadajo ga z ostrogami in pretepo. S tem se konj zbegna in misli, da se bode to vselej ponavljalo, kadar bo kaj takega videl.

kateri še hočejo kupiti zimsko blago po ceni naj pridejo v našo trgovino. — Vsakemu se bode ceneje dalo, ker hočemo zimsko blago prodati, in te priložnosti naj nikdo ne zamudi. S tem Vas vabimo, da se sami prepričate in Vas pozdravimo.

Kan se naredi na vinu, če vino redno ne zalivamo in ne skrbimo, da je sod vedno poln, kadar je posoda dolgo časa načeta ali kadar dohaja zrak skozi vino, špranje itd. do vina. Napravi se na površju vina belkasta mrenica, katera, če ostane dalje časa na vinu, lahko zelo škodi. Pologama se poloti vina cik, ali pa postane vlečljivo in zoperno. Najraje se prikazuje kan na šibkih vinih, katera so bolj zlzljasta. Če se mrenica ni preveč razvila in se da sod trdno zavezati, odpravi se kan s tem, da se skrbno doliva vina, dokler ne prekipi in se na površju ne iztrebi kan iz posode. V to svrhu naj se uporablja lj in dolgo cevjo, katera naj bo na spodnjem koncu zavijana nekoliko navzgor. Kadar se kan zbere pri vheni luknji, naj se ga odpinhe in potrka še nekoliko okoli vehe, da se ločijo kožični deli in te naj se vnovič opipne, ko pridejo na površje. Če je kan uže močno razviti, treba, da se pretoči vino in dober, z zlepdom močno zakajen sod in ga, če treba filtriramo.

Kako spozaš, če ima zemlja več ali manj apna v sebi. To spozaš, ako poljig zemljo s solno kislinou ali z gorkim močnim ecetom. Če zemlja pri tem ne zašumi, smeš biti gotov, da ti v njej apna, aka pa močno zašumi, vsebuje mnogo apna. Ako zemlja ne vsebuje apna ne raste na nji detelja, ampak na nji rasto le nekatere posebne trave in zelišča, kakor kisline in na njih se nahaja navadne kisline.

Orij kram vime. Da se kram vime ne umaže z blatom in scaltico skrbeti moraš, da bo nastilj vedno snažna in suha. Da pa ostane nastilj pod živaljo snažna in suha, treba, da živalsko blato sproti odstraniš izpod žvali in mokro nastilj pokriješ s suho. Ako si je pa kram kljub temu vime umazala, pojdi in umij vime z mlačno vodo in ga nato osuši z mehko ruto, ker drugače razpoka koža.

Mah na sadnem drevoju. Prakt. Landwirt piše: Mah na drevu je jako škodljiv, ker mu jemlje sok in kjer se v mahu vse viste mrčesa skrjavijo, tako da pridejo potem gošenice na drevo. Sadjerec ima torej glavno nalogo, da drži drevesno deblo od vsega tega čisto. V tamen napravi iz navadnega lesnega pepela srednjomočni lug, kateremu dodaj na 10 litrov 250 gramov karbolne kisline. To se skuha in spravi s slamnato metijo še gorko na ona mesta sadnega drevesa, kjer se nahaja mah. V par dneh odpadel bode ves mah do zadnjega prahu, brez da bi se v enem letu zopet pojavit. Pri tem ravnanju tudi drevo prav nič ne trpi. Pri gnojenju sadnega drevesa se mora ozirati na to, da pospeši kali in fosforjeva kisline razvitek plodov, dušek in kali pa razvitek listja ter vejerja, torej lesa. Drevo s krepkim lesom ima torej gotovo dovolj dušika; to se gnoji s fosforjevo kislinou, kalijem in apnom. Ako ima drevo slabotni les, gnoji se še z dušikom. Čimvečje je drevo, tembolj se mora gnogniti. Za en kvadratni meter prostora pod drevesno krono se računa 17 gramov dušika, 5 gramov fosforjeve kisline, 22 gramov kalija in 40 gramov apna.

Dobre domače sredstvo za odstranjanje bolečin in obribanje v svrhu odvajanja pri prehlajenju je iz laboratorija dr. Richterjeve apoteke v Pragi izvirajoč Liniment Capsici comp. z „ankerjem“ in 2 K steklenica. Vsaka steklenica se nahaja v elegantni skafiji in se pozna na znamenju „ankerja“.

Za otroke s šibkimi kostmi.

Da Scottova emulzija, kakor komaj kakšno drugo sredstvo, k temu pomaga, da se okrepijo kosti otrok, da crotci, ki se ne morejo hoditi in stati navaditi, začenjajo že po kratki rabi pristne Scottove emulzije se vspejeti, sami na nogah stati in veselje starišev kmalu hoditi, je že neštetokrat pribito dejstvo. Naj bi torej vsi stariši, katerih otroci vsled šibkih kosti ne morejo prav napredovati, po

SCOTTOVI EMULZIJI

posegli, ki je že 35 let vpeljana in ima svetovno ime kot izborni krepilno sredstvo za otroke.

Pri nakupu zahajevate izrecno Scottovo emulzijo. Znamka „Scott“, je, ki ze nad 35 let vpeljana za dobroto in vpliv jamči. Cena originalne steklenice 2 K 50 h. — Se prodaja v vseh apotekah.

Loterijske številke.

Gradec, dne 20. januarja: 70, 8, 49, 15, 68. Trst, dne 27. januarja: 83, 49, 29, 37, 48

Kupci,

L. F. SLAWITSCH in HELLER trgovci v Ptaju.